

Standardy ochrony małoletnich w Caritas Archidiecezji Warszawskiej

Spis treści

Preambuła	2
Podstawy prawne:.....	2
Objaśnienie terminów – definicje.....	3
Rozdział I Bezpieczny kontakt z Dzieckiem Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka Krzywdzenia dzieci.....	4
Rozdział II Procedury interwencji w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa Dziecka.....	5
a. Zasady ogólne.....	5
b. Krzywdzenie ze strony Pracownika	6
c. Krzywdzenie przez inne osoby trzecie	7
d. Krzywdzenie ze strony Opiekuna dziecka	8
e. Krzywdzenie rówieśnicze	8
Rozdział III Zasady ochrony Danych osobowych i wizerunku Dziecka	9
Rozdział IV Zasady dostępu Dziecka do internetu.....	11
Rozdział VI Organizacja jako grantodawca	12
Rozdział VII Monitoring stosowania Standardów	13
Rozdział VIII Przepisy końcowe	13
Karta interwencji.....	14
Notatka służbowa.....	15
Oświadczenie o niekaralności i zobowiązaniu do przestrzegania podstawowych zasad ochrony dzieci	16

Preambuła

Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez Pracowników Caritas Archidiecezji Warszawskiej (dalej: Caritas) jest działanie dla dobra Dziecka i w jego najlepszym interesie. Każdy Pracownik i współpracownik taktuje Dziecko z szacunkiem oraz uwzględnia jego potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przez kogokolwiek wobec Dziecka przemocy w jakiegokolwiek formie. Pracownik i współpracownik Caritas, realizując te cele, działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych danej organizacji oraz swoich kompetencji.

Podstawy prawne:

1. *ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. 2021 r. pod. 1249 z późn. zm.);*
2. *ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2023 r. poz. 1606);*
3. *rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. 2023 r. poz. 1870);*
4. *ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz. U. 2023 r. poz. 1304 z późn. zm.);*
5. *ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. 2023 r. poz. 984 z późn. zm.);*
6. *ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. 2023 r. poz. 900 z późn. zm.);*
7. *rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. 2020 r. poz. 1449);*
8. *rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. 2023 r. poz. 1798).*

Objaśnienie terminów – definicje

1. **Pracodawca** - Caritas Archidiecezji Warszawskiej i prowadzone przez Caritas AW i jemu podległe jednostki organizacyjne – zwanej dalej Caritas
2. **Pracownik** – każda osoba zatrudniona na umowę o pracę/umowę cywilnoprawną, wolontariusz, praktykant, stażysta, i inna osoba skierowana przez **Pracodawcę** do pracy z dziećmi.
3. **Dziecko** – każda osoba do ukończenia 18 roku życia.
4. **Opiekun dziecka** – osoba uprawniona do reprezentacji dziecka, w szczególności jego rodzic lub opiekun prawny. W myśl niniejszego dokumentu opiekunem jest również rodzic zastępczy.
5. **Zgoda rodzica dziecka** oznacza zgodę co najmniej jednego z rodziców/opiekunów prawnych dziecka. Jednak w przypadku braku porozumienia między rodzicami dziecka, należy poinformować rodziców/opiekunów o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinno-opiekuńczy.
6. **Krzywdzenie dziecka** – każde zamierzone lub niezamierzone działanie oraz zaniechanie działania ze strony Opiekuna dziecka, Pracownika Caritas lub rówieśnika, które ujemnie wpływa na rozwój fizyczny lub psychiczny Dziecka. Przyjmuje formy Przemocy fizycznej, emocjonalnej/psychicznej, seksualnej, zaniedbania.
7. **Przemoc fizyczna** – działanie wobec dziecka, które powoduje urazy na jego ciele, m.in. bicie go, w tym klapsy, policzkowanie, szarpanie, popychanie, zadawanie bólu, przypalanie papierosem itd. Przemoc ta może być jednorazowym incydem lub powtarzać się przez dłuższy czas.
8. **Przemoc emocjonalna/psychiczna** – naruszanie godności osobistej ukierunkowane na wyrządzenie szkody psychicznej poprzez m.in. poniżanie, wyzywanie, wyśmiewanie, krytykowanie, straszenie, emocjonalne odrzucanie, lekceważenie, zastraszanie, nieposzanowanie potrzeb, nadmierna wymagania w stosunku do wieku i możliwości psychicznych dziecka. Przemoc ta może być jednorazowym incydem lub powtarzać się przez dłuższy czas.
9. **Przemoc seksualna** – każde zachowanie osoby dorosłej, które prowadzi do seksualnego zaspokojenia potrzeb kosztem dziecka. Wykorzystywanie seksualne odnosi się do zachowań z kontaktem fizycznym (np. dotykanie dziecka, współżycie z dzieckiem) oraz zachowania bez kontaktu fizycznego (np. pokazywanie dziecku materiałów pornograficznych, podglądanie, ekshibicjonizm). Przemoc ta może być jednorazowym incydem lub powtarzać się przez dłuższy czas.
10. **Zaniedbanie** – głodzenie, niedostarczanie odpowiedniej ilości jedzenia, nieodpowiednia higiena lub jej brak, niezgłaszanie się z dzieckiem do lekarza (gdy tego wymaga), brak leczenia mimo zaleceń lekarzy, niedopilnowanie w kwestii edukacji, brak przejawiania zainteresowania, w jaki sposób dziecko spędza wolny czas, jakie ma zainteresowania, problemy oraz potrzeby.
11. **Przemoc rówieśnicza** – wszelkie nieprzypadkowe akty godzące w wolność osobistą jednostek lub przyczyniające się do fizycznej, a także psychicznej szkody osoby, wykraczające poza społeczne zasady wzajemnych relacji. Formy przemocy rówieśniczej: fizyczna (bicie, szarpanie, popychanie, niszczenie rzeczy, zabieranie i wymuszanie pieniędzy, plucie, kopanie, zmuszanie do wykonywania poniżających, ośmieszających czynności, w tym seksualnych), słowna (przezywanie, ublizanie, wyśmiewanie, grożenie, prowokowanie poprzez np. robienie min lub wyrażanie różnych opinii), relacyjna (wykluczenie z grupy rówieśniczej, namawianie innych do odrzucenia ofiary, rozpowszechnianie plotek), cyberprzemoc (nękanie, straszenie, ośmieszanie poprzez wysyłanie wiadomości oraz komentarzy; umieszczanie lub rozpowszechnianie kompromitujących treści, zdjęć, filmów w Internecie).
12. **Dane osobowe dziecka** to wszelkie informacje umożliwiające jego identyfikację.
13. **Osoba odpowiedzialna za Standardy ochrony małoletnich** – wyznaczony przez Dyrektora Caritas **Pracownik** Caritas sprawujący nadzór nad realizacją Standardów ochrony małoletnich.
14. **Osoba odpowiedzialna za bezpieczeństwo w sieci** – wyznaczony przez Dyrektora Caritas **Pracownik** Caritas sprawujący nadzór nad korzystaniem z Internetu i bezpieczeństwem dzieci w sieci.
15. **Zespół interwencyjny** – grupa złożona z psychologa, wychowawcy, wybranych pracowników/współpracowników/wolontariuszy Caritas podejmująca się współpracy celem udzielenia pomocy dziecku dotkniętemu problemem krzywdzenia.

Rozdział I

Bezpieczny kontakt z Dzieckiem

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka Krzywdzenia dzieci

§ 1

1. **Pracownik** posiada odpowiednią wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwraca uwagę na czynniki ryzyka **Krzywdzenia dziecka**.
2. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka **Pracownik** Jednostki, który pozostaje z **Dzieckiem** / jego rodziną w bezpośrednim kontakcie, podejmuje rozmowę z **Opiekunem dziecka**, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia i motywują ich do szukania dla siebie pomocy. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka w ramach Caritas, **Pracownik** niezwłocznie przekazuje informację w tej kwestii kierownictwu Caritas.
3. **Pracownik** monitoruje sytuację i dobrostan dziecka.
4. **Pracownik** zna i stosuje zasady bezpiecznych relacji dorosły – dziecko i dziecko – dziecko ustalone w Caritas.
5. Jeżeli zagrożone jest życie i zdrowie dziecka, **Pracownik** Caritas wzywa pogotowie ratunkowe i policję oraz postępuje zgodnie z zaleceniami służb.

§ 2

1. **Pracownik** posiada wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwraca uwagę na czynniki ryzyka i symptomy **Krzywdzenia dziecka**.
2. **Pracownik**, przed dopuszczeniem do realizacji obowiązków, podaje dane osobowe, które następnie służą Caritas oraz kierownictwu prowadzonych przez Caritas placówek do wykonania obowiązku określonego w art. 21 ustawy z dn. 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (Dz.U. 2020 poz. 152 ze zm.) i sprawdzenia **Pracownika** w Rejestrze Sprawców Przepęstw na Tle Seksualnym (dalej: Rejestr). Sprawdzenie dotyczy także osób poniżej 18 r.ż. W aktach osobowych każdego **Pracownika** przechowuje się wydruk pierwszego i ostatniego sprawdzenia osoby w Rejestrze. Osoba figurująca w Rejestrze nie może zostać zatrudniona. Zakres danych osobowych potrzebnych do sprawdzenia osoby w Rejestrze znajduje się na stronach Ministerstwa Sprawiedliwości. Za realizację obowiązku przez placówki odpowiada kierownictwo Caritas, zaś w każdej placówce jej kierownictwo, które może upoważnić do tego innego **Pracownika**.
3. Wolontariuszem Caritas może zostać każdy. Umowę z wolontariuszem poniżej 18 r.ż. zawiera się za uprzednią zgodą przedstawiciela ustawowego tej osoby.
4. W celu monitorowania bezpieczeństwa **Dziecka** w Caritas, poza wykonaniem obowiązku określonego w ustępie 2. powyżej, Caritas dokonuje każdego roku sprawdzenia figurowania **Pracownika** w Rejestrze.
5. Poza sprawdzeniem osoby w Rejestrze każdy **Pracownik** powyżej 17 r.ż. podpisuje oświadczenie, którego wzór znajduje się w załączniku nr 3 do niniejszych Standardów.
6. W przypadku powzięcia informacji o wszczęciu wobec **Pracownika** postępowania karnego o przestępstwo przeciwko wolności seksualnej lub przestępstwo z użyciem przemocy popełnione przeciwko dzieciom należy niezwłocznie odsunąć tę osobę od wszelkich form kontaktu z dziećmi i przenieść na stanowisko pracy, na którym kontakt ten nie występuje lub rozważyć zakończenie umowy.

§ 3

1. **Pracownik** nie kontaktuje się prywatnymi kanałami komunikacji z **Dzieckiem** bez wiedzy opiekunów prawnych.
2. W szczególności **Pracownik** nie prowadzi z **Dzieckiem** prywatnych rozmów z wykorzystaniem mediów społecznościowych. **Pracownik** może prowadzić z **Dzieckiem** korespondencję grupową na tematy związane z działalnością Caritas, o ile we wspólnej rozmowie uczestniczy co najmniej jeden inny **Pracownik** oraz **Opiekun dziecka**.
3. W przypadku rozpoczęcia prywatnej rozmowy z wykorzystaniem mediów społecznościowych przez samo **Dziecko**, **Pracownik** nie kontynuuje rozmowy i poleca **Dziecku** zgłoszenie się do niej/niego w miejscu wykonywania obowiązków służbowych lub z wykorzystaniem służbowych kanałów komunikacji zdalnej. Zasada ta nie dotyczy sytuacji (nawet potencjalnego) zagrożenia życia i zdrowia **Dziecka**. W takim przypadku **Pracownik** może kontynuować rozmowę, lecz zobowiązany jest jednocześnie powiadomić przełożonego lub kierownictwo organizacji o kontakcie z **Dzieckiem** i przyczynach tego kontaktu. Powiadomienie powinno być w miarę możliwości dokonane pisemnie (ew. z wykorzystaniem poczty elektronicznej).

Rozdział II

Procedury interwencji w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa Dziecka

a. Zasady ogólne

§ 4

1. Caritas w miarę możliwości prowadzi w swoich placówkach dla dzieci cykliczne (przynajmniej raz w roku) zajęcia na temat bezpiecznych relacji z innymi osobami, w tym dorosłymi oraz konieczności zgłaszania dorosłym wszystkiego, co je niepokoi.
2. Zagrożenie bezpieczeństwa **Dziecka** może przybierać różne formy, z wykorzystaniem różnych sposobów kontaktu i komunikowania się.
3. Na potrzeby niniejszych Standardów przyjęto następującą kwalifikację zagrożenia bezpieczeństwa **Dziecka**:
  - a. popełniono przestępstwo na szkodę **Dziecka** (np. wykorzystanie seksualne, znęcanie się nad dzieckiem);
  - b. doszło do innej formy **Krzywdzenia dziecka**, niebędącej przestępstwem, takiej jak np. krzyk, kary fizyczne, poniżanie;
  - c. doszło do zaniedbania potrzeb życiowych **Dziecka** (np. związanych z żywieniem, higieną czy zdrowiem).
4. Na potrzeby niniejszych Standardów wyróżniono procedury interwencji w przypadku podejrzenia działania na szkodę **Dziecka** przez:
  - a. **Pracownika**
  - b. inne osoby trzecie
  - c. **Opiekuna dziecka**
  - d. inne **Dziecko**.

§ 5

1. W przypadku podjęcia przez **Pracownika** placówki Caritas podejrzenia, że **Dziecko** jest krzywdzone, **Pracownik** ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej i przekazania uzyskanej informacji kierownictwu placówki, zaś kierownictwo placówki – kierownictwu Caritas. Notatka może mieć formę pisemną, może też być przekazana w korespondencji za pomocą poczty elektronicznej.
2. Interwencja prowadzona jest przez kierownictwo placówki Caritas, które może wyznaczyć na stałe do tego zadania inną osobę. W przypadku wyznaczenia takiej osoby jej dane (imię, nazwisko, adres e-mail, nr telefonu) zostaną podane do wiadomości Pracowników oraz zapisane w karcie interwencji, która stanowi załącznik nr 1 do niniejszych Standardów.
3. W przypadku wyznaczenia innej osoby do prowadzenia interwencji, pod pojęciem „kierownictwa placówki Caritas” należy rozumieć dyrektora placówki Caritas oraz wyznaczoną przez niego osobę odpowiedzialną za prowadzenie interwencji. Interwencje są na bieżąco raportowane do kierownictwa Caritas.
4. Jeżeli zgłoszono krzywdzenie ze strony osoby wyznaczonej do prowadzenia interwencji, wówczas interwencja prowadzona jest przez kierownictwo Caritas.
5. Jeżeli zgłoszono krzywdzenie ze strony kierownictwa placówki Caritas lub kierownictwa Caritas, wówczas działania opisane w niniejszym rozdziale podejmuje osoba, która dostrzegła krzywdzenie lub do której zgłoszono podejrzenie krzywdzenia.
6. Do udziału w interwencji można zaangażować specjalistów, w szczególności psychologów i pedagogów, celem skorzystania z ich pomocy przy rozmowie z **Dzieckiem** o jego trudnych doświadczeniach.

§ 6

W przypadku podejrzenia, że życie **Dziecka** jest zagrożone lub grozi mu ciężki uszczerbek na zdrowiu, należy niezwłocznie poinformować odpowiednie służby (policja, pogotowie ratunkowe), dzwoniąc pod numer 112 lub 998 (pogotowie). Poinformowania służb dokonuje **Pracownik**, który pierwszy powziął informację o zagrożeniu i następnie wypełnia on kartę interwencji.

§ 7

1. Z przebiegu każdej interwencji sporządza się kartę interwencji, której wzór stanowi załącznik nr 1 do niniejszych Standardów. Kartę załącza się do akt osobowych **Dziecka**.
2. Wszyscy **Pracownicy** placówek Caritas i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych powzięły informację o **Krzywdzeniu dziecka** lub informacje z tym faktem związane, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając jednak informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach podejmowanych przez nie działań interwencyjnych.
3. W przypadku gdy podejrzenie zagrożenia bezpieczeństwa **Dziecka** zgłosił **Opiekun dziecka**, a podejrzenie to nie zostało potwierdzone, należy o tym fakcie poinformować **Opiekuna dziecka** pisemnie.

b. Krzywdzenie ze strony Pracownika

§ 8

1. W przypadku, gdy zgłoszono **Krzywdzenie dziecka** przez **Pracownika** Caritas, osoba ta zostaje natychmiast odsunięta od wszelkich form kontaktu z dziećmi (nie tylko z **Dzieckiem** pokrzywdzonym) do czasu wyjaśnienia sprawy.

2. Dyrektor placówki Caritas powołuje **Zespół interwencyjny** opracowujący plan pomocy **Dziecku**, z którym zapoznawany jest każdy **Pracownik** placówki Caritas.
3. Kierownictwo placówki Caritas przeprowadza rozmowę z **Dzieckiem** i innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) **Dziecka**, w szczególności **Opiekunem dziecka**. Kierownictwo placówki Caritas stara się ustalić przebieg zdarzenia, ale także wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne **Dziecka**. Ustalenia są spisywane na karcie interwencji (załącznik nr 1).
4. Kierownictwo placówki Caritas organizuje spotkanie/a z **Opiekunem dziecka**, któremu przekazuje informacje o zdarzeniu oraz o potrzebie i możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb.
5. W przypadku, gdy wobec **Dziecka** popełniono przestępstwo, kierownictwo placówki sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo policji lub prokuratury.
6. W przypadku gdy **Pracownik** dopuścił się innej formy **Krzywdzenia dziecka** niż popełnienie przestępstwa na jego szkodę, kierownictwo placówki oraz kierownictwo Caritas powinno zbadać wszystkie okoliczności sprawy, w szczególności wysłuchać **Pracownika** podejrzanego o **Krzywdzenie, Dziecko** oraz innych świadków zdarzenia. W sytuacji, gdy naruszenie dobra **Dziecka** jest znaczne, należy rozważyć rozwiązanie stosunku prawnego z osobą, która dopuściła się **Krzywdzenia dziecka** lub zarekomendować takie rozwiązanie zwierzchnikom tej osoby. Jeżeli **Pracownik**, który dopuścił się **Krzywdzenia dziecka**, nie jest bezpośrednio zatrudniony przez Caritas, lecz przez podmiot trzeci, wówczas należy zarekomendować zakaz wstępu tej osoby na teren Caritas i podległych mu placówek, a w razie potrzeby rozwiązać umowę z instytucją współpracującą.

c. Krzywdzenie przez inne osoby trzecie

§ 9

1. W przypadku gdy zgłoszono **Krzywdzenie dziecka** przez osobę trzecią (obcą bądź spokrewnioną z **Dzieckiem**), kierownictwo placówki Caritas przeprowadza rozmowę z **Dzieckiem** i innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) **Dziecka**, w szczególności z **Opiekunem dziecka**. Kierownictwo placówki Caritas stara się ustalić przebieg zdarzenia, ale także wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne **Dziecka**. Ustalenia są spisywane na karcie interwencji (załącznik nr 1). Interwencje są na bieżąco raportowane kierownictwu Caritas.
2. Dyrektor placówki Caritas powołuje **Zespół interwencyjny** opracowujący plan pomocy **Dziecku**, z którym zapoznawany jest każdy **Pracownik** Caritas.
3. Kierownictwo placówki organizuje spotkanie/a z **Opiekunem dziecka**, któremu przekazuje informacje o zdarzeniu oraz o potrzebie i możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb.
4. W przypadku, gdy wobec **Dziecka** popełniono przestępstwo, kierownictwo placówki sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo policji lub prokuratury.
5. W przypadku gdy z rozmowy z **Opiekunem dziecka** wynika, że nie jest on zainteresowany pomocą **Dziecku**, ignoruje zdarzenie lub w inny sposób nie wspiera **Dziecka**, które doświadczyło Krzywdzenia, kierownictwo placówki sporządza wniosek o wgląd w sytuację

rodziny, który kieruje do właściwego sądu rodzinnego. Wniosek wysyłany jest do wiadomości kierownictwa Caritas.

6. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji instytucji, o których mowa w punktach poprzedzających.

d. Krzywdzenie ze strony Opiekuna dziecka

§ 10

1. W przypadku, gdy zgłoszono **Krzywdzenie dziecka** przez **Opiekuna dziecka**, kierownictwo placówki przeprowadza rozmowę z **Dzieckiem**, **Opiekunem dziecka**, a także innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) **Dziecka**. Kierownictwo placówki stara się ustalić przebieg zdarzenia, ale także wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne **Dziecka**. Ustalenia są spisywane na karcie interwencji (załącznik nr 1). Interwencje są na bieżąco raportowane kierownictwu Caritas.
2. Dyrektor placówki Caritas powołuje **Zespół interwencyjny** opracowujący plan pomocy **Dziecku**, z którym zapoznawany jest każdy **Pracownik** Caritas.
3. W przypadku, gdy wobec Dziecka popełniono przestępstwo, kierownictwo placówki sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo policji lub prokuratury. Zawiadomienie przekazywane jest do wiadomości kierownictwa Caritas.
4. W przypadku, gdy z przeprowadzonych ustaleń wynika, że **Opiekun dziecka** zaniedbuje jego potrzeby psychofizyczne lub rodzina jest niewydolna wychowawczo (np. **Dziecko** chodzi w nieadekwatnych do pogody i pory roku ubraniach, opuszcza miejsce zamieszkania bez nadzoru osoby dorosłej), rodzina dopuszcza się **Krzywdzenia dziecka** (rodzic/inny domownik krzyczy na dziecko, stosuje klapsy lub podobne rodzajowo kary fizyczne), należy poinformować właściwy ośrodek pomocy społecznej o potrzebie pomocy rodzinie, gdy niespełnianie potrzeb wynika z sytuacji ubóstwa, bądź – w przypadku przemocy i zaniedbania – konieczności wszczęcia procedury Niebieskiej Karty.
5. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji instytucji, o których mowa w punktach poprzedzających. Pracownik Caritas wdraża działania pomocowe i profilaktyczne oraz monitoruje je.

e. Krzywdzenie rówieśnicze

§ 11

1. W przypadku podejrzenia **Krzywdzenia dziecka** przez inne **Dziecko** przebywające w placówce Caritas (np. na zajęciach grupowych), należy przeprowadzić rozmowę z **Dzieckiem** podejrzanym o krzywdzenie oraz z **Opiekunem dziecka**, a także oddzielnie z **Dzieckiem** doświadczającym krzywdzenia i **Opiekunem dziecka**. Ponadto należy porozmawiać z innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu. W trakcie rozmów należy dążyć do ustalenia przebiegu zdarzenia, a także wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne **Dziecka** krzywdzonego. Ustalenia są spisywane na karcie interwencji (załącznik nr 1). Dla **Dziecka** krzywdzącego oraz krzywdzonego sporządza się oddzielne karty interwencji. Interwencje są na bieżąco raportowane kierownictwu Caritas.

2. Dyrektor placówki Caritas powołuje **Zespół interwencyjny** opracowujący plan pomocy **Dziecku**, z którym zapoznawany jest każdy **Pracownik** Caritas.
3. Wspólnie z **Opiekunem dziecka** krzywdzącego należy opracować plan naprawczy, celem zmiany niepożądanych zachowań.
4. Z **Opiekunem dziecka** poddawanego krzywdzeniu należy opracować plan zapewnienia mu bezpieczeństwa, włączając w ten plan sposoby odizolowania go od źródeł zagrożenia.
5. W trakcie rozmów należy upewnić się, że **Dziecko** podejrzewane o krzywdzenie innego **Dziecka** samo nie jest krzywdzone przez **Opiekuna dziecka**, innych dorosłych bądź inne **Dziecko**. W przypadku potwierdzenia takiej okoliczności, należy przejść do procedury z § 9 lub § 10
6. W przypadku, gdy **Dziecko** krzywdzące nie uczęszcza do placówki Caritas, należy porozmawiać z **Dzieckiem** doświadczającym krzywdzenia, innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu, a także z **Opiekunem dziecka**, celem ustalenia przebiegu zdarzenia, a także wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne **Dziecka**. Kierownictwo Caritas organizuje spotkanie/a z **Opiekunem dziecka**, którym przekazuje informacje o zdarzeniu oraz o potrzebie i możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb oraz o sposobach reakcji na zdarzenie (poinformowanie sądu rodzinnego, poinformowanie szkoły, poinformowanie **Opiekuna dziecka** krzywdzącego).
7. Jeżeli osobą podejrzewaną o krzywdzenie jest **Dziecko** w wieku od 13 do 17 lat, a jego zachowanie stanowi czyn karalny, należy ponadto poinformować właściwy miejscowo sąd rodzinny lub policję poprzez pisemne zawiadomienie.
8. Jeżeli osobą podejrzewaną o krzywdzenie jest **Dziecko** powyżej lat 17, a jego zachowanie stanowi przestępstwo, wówczas należy poinformować właściwą miejscowo jednostkę policji lub prokuratury poprzez pisemne zawiadomienie.

Rozdział III

Zasady ochrony Danych osobowych i wizerunku Dziecka

§ 12

1. **Dane osobowe dziecka** podlegają ochronie na zasadach określonych w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dn. 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. UE. L. z 2016 r. nr 119, str. 1 z późn. zmianami).
2. **Pracownik** Caritas ma obowiązek zachowania w tajemnicy danych osobowych, które przetwarza oraz zachowania w tajemnicy sposobów zabezpieczenia danych osobowych przed nieuprawnionym dostępem. Naruszenie tego obowiązku może prowadzić do natychmiastowego (w tym dyscyplinarnego) rozwiązania umowy.
3. **Dane osobowe dziecka** są udostępniane wyłącznie osobom i podmiotom uprawnionym na podstawie odrębnych przepisów.
4. **Pracownik** placówki Caritas jest uprawniony do przetwarzania **Danych osobowych dziecka** i udostępniania tych danych w ramach zespołu interdyscyplinarnego, powołanego w trybie Ustawy z dn. 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
5. Wolontariusze Caritas oraz osoby zatrudnione na krótkoterminowych umowach cywilnoprawnych nie powinni mieć dostępu do danych osobowych wrażliwych.

6. Współpracownicy pracujący w oparciu o stałe umowy cywilnoprawne (rok i dłużej) mogą mieć dostęp do **Danych osobowych dziecka** pod warunkiem uprzedniego zawarcia z nimi przez Caritas umowy powierzenia przetwarzania tychże danych.
7. Każdy **Pracownik** Caritas przed podjęciem pracy lub współpracy jest obligatoryjnie szkolony z przepisów i zasad dotyczących ochrony danych osobowych oraz zdaje test lub w inny sposób wykazuje się znajomością i zrozumieniem tej problematyki. Każdego roku prowadzona jest ewaluacja ochrony danych osobowych w Caritas oraz organizowane szkolenie przypominające z zasad ochrony danych osobowych. Szkolenie przypominające może mieć charakter ogólny lub koncentrować się na wybranych zagadnieniach istotnych lub problematycznych w działaniu organizacji.

§ 13

Pracownik Caritas może wykorzystać informacje o **Dziecku** w celach szkoleniowych lub edukacyjnych wyłącznie z zachowaniem anonimowości **Dziecka** oraz w sposób uniemożliwiający identyfikację **Dziecka**.

§ 14

1. **Pracownik** Caritas nie udostępnia przedstawicielom mediów informacji o **Dziecku** ani o **Opiekunie dziecka**.
2. **Pracownik** Caritas, w wyjątkowych i uzasadnionych sytuacjach, może skontaktować się z **Opiekunem dziecka** i zapytać go o zgodę na podanie jego danych kontaktowych przedstawicielom mediów. W przypadku wyrażenia zgody, **Pracownik** podaje przedstawicielowi mediów dane kontaktowe do **Opiekuna dziecka**.
3. **Pracownik** Caritas nie kontaktuje przedstawicieli mediów z **Dzieckiem**.
4. **Pracownik** organizacji nie wypowiada się w kontakcie z przedstawicielami mediów o sprawie **Dziecka** lub **Opiekuna dziecka**, przy czym zakaz ten dotyczy także sytuacji, gdy **Pracownik** jest przeświadczony, że jego wypowiedź nie jest w żaden sposób utrwalana.
5. **Pracownik** Caritas, w wyjątkowych i uzasadnionych sytuacjach, może się wypowiedzieć w kontakcie z przedstawicielami mediów o sprawie **Dziecka** lub **Opiekuna dziecka** – wyłącznie za uprzednim wyrażeniem pisemnej zgody przez **Opiekuna dziecka**.

§ 15

1. W celu realizacji materiału medialnego można udostępnić mediom wybrane pomieszczenia zajmowane przez Caritas na potrzeby placówki. Decyzję w sprawie udostępnienia pomieszczenia podejmuje każdorazowo kierownictwo placówki w porozumieniu z kierownictwem Caritas.
2. Podejmując decyzję, o której mowa w punkcie poprzedzającym, należy przygotować wybrane pomieszczenie do realizacji materiału medialnego w taki sposób, by uniemożliwić filmowanie dzieci przebywających w innych pomieszczeniach placówki.

§ 16

1. Caritas, uznając prawo **Dziecka** do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku **Dziecka**.

§ 17

1. **Pracownikowi** Caritas nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku **Dziecka** (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu **Dziecka**) przebywającego na terenie organizacji bez pisemnej zgody **Opiekuna dziecka**.
2. W celu uzyskania zgody, o której mowa powyżej, **Pracownik** Caritas może skontaktować się z **Opiekunem dziecka** i ustalić procedurę uzyskania zgody. Niedopuszczalne jest podanie przedstawicielowi mediów danych kontaktowych do **Opiekuna dziecka** – bez jego uprzedniej wiedzy i zgody.
3. Jeżeli wizerunek **Dziecka** stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak: zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda rodzica lub opiekuna prawnego na utrwalanie wizerunku **Dziecka** nie jest wymagana.

§ 18

1. Upublicznienie przez **Pracownika** organizacji wizerunku dziecka utrwalonego w jakiegokolwiek formie (fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga pisemnej zgody **Opiekuna dziecka**.
2. Pisemna zgoda, o której mowa w ust. 1, powinna zawierać informację, gdzie będzie umieszczony zarejestrowany wizerunek i w jakim kontekście będzie wykorzystywany (np. że umieszczony zostanie na stronie www.youtube.pl w celach promocyjnych).
3. Niedopuszczalne jest używanie wizerunku **Dziecka** – podopiecznego placówki Caritas w celach fundirysingowych, jak też ich historii i innych danych na jego temat, bez uprzedniej anonimizacji i podjęcia wszelkich działań mających na celu uniemożliwienie odbiorcom powiązanie historii z konkretnym **Dzieckiem**.

Rozdział IV

Zasady dostępu Dziecka do internetu.

§ 19

1. Caritas, zapewniając **Dziecku** dostęp do internetu, jest zobowiązany podejmować w placówkach działania zabezpieczające **Dziecko** przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla jego prawidłowego rozwoju, w szczególności należy zainstalować i aktualizować oprogramowanie zabezpieczające przed złośliwym oprogramowaniem i filtrujące treści.
2. Na terenie Caritas dostęp **Dziecka** do internetu możliwy jest:
  - a. pod nadzorem **Pracownika** na zajęciach komputerowych lub
  - b. bez nadzoru **Pracownika** – na przeznaczonych do tego komputerach, znajdujących się na terenie Caritas (dostęp swobodny);
  - c. za pomocą sieci wifi placówki Caritas, po podaniu hasła.
3. W przypadku dostępu realizowanego pod nadzorem **Pracownika**, **Pracownik** ma obowiązek informowania **Dziecka** o zasadach bezpiecznego korzystania z internetu. **Pracownik** czuwa także nad bezpieczeństwem korzystania z internetu przez **Dziecko** podczas zajęć.
4. W miarę możliwości placówki Caritas prowadzą z podopiecznymi cykliczne (przynajmniej raz na rok) szkolenia dotyczące bezpiecznego korzystania z internetu.
5. Caritas w miarę możliwości zapewnia w prowadzonych przez siebie placówkach stały dostęp do materiałów edukacyjnych, dotyczących bezpiecznego korzystania z internetu, przy komputerach, z których możliwy jest dostęp swobodny.

§ 20

1. Osoba odpowiedzialna za internet zapewnia, aby sieć internetowa organizacji była zabezpieczona przed niebezpiecznymi treściami, instalując i aktualizując odpowiednie nowoczesne oprogramowanie.
2. Wymieniona w pkt. 1 niniejszego paragrafu oprogramowanie jest aktualizowane przez wyznaczonego **Pracownika** Caritas w miarę potrzeb, przynajmniej raz w miesiącu.
3. Wyznaczony **Pracownik** Caritas przynajmniej raz w miesiącu sprawdza, czy na komputerach ze swobodnym dostępem podłączonych do internetu nie znajdują się niebezpieczne treści. W przypadku znalezienia niebezpiecznych treści, wyznaczony **Pracownik** organizacji stara się ustalić, kto korzystał z komputera w czasie ich wprowadzania.
4. Informację o **Dziecku**, które korzystało z komputera w czasie wprowadzania niebezpiecznych treści, wyznaczony **Pracownik** przekazuje kierownictwu placówki Caritas, które aranżuje dla **Dziecka** rozmowę z psychologiem lub pedagogiem – **Pracownikiem** własnym lub zewnętrznym.
5. Pedagog/psycholog przeprowadza z **Dzieckiem**, o którym mowa w punktach poprzedzających, rozmowę na temat bezpieczeństwa w internecie.
6. Jeżeli w wyniku przeprowadzonej rozmowy psycholog/pedagog uzyska informację, że **Dziecko** jest krzywdzone, podejmuje działania opisane w rozdziale III niniejszych Standardów.

Rozdział VI Organizacja jako grantodawca

§ 21

1. Caritas, szanując w najwyższym stopniu prawa **Dziecka** i odpowiedzialność szeregu podmiotów społecznych za ich przestrzeganie, będzie dążył do przestrzegania praw **Dziecka** także przez podmioty otrzymujące od niego wsparcie finansowe w ramach regrantingu i każdej innej formy dystrybuowania środków finansowych w drodze konkursowej.
2. W szczególności Caritas będzie wymagał, aby każdy podmiot otrzymujący od niej lub za jej pośrednictwem wsparcie finansowe spełniał najwyższe standardy ochrony dzieci, w tym posiadał standardy ochrony małoletnich, zawierającą zapisy co najmniej takie, jak w niniejszej Polityce, bądź jeszcze bardziej chroniące.
3. Caritas zadba, aby zapis o konieczności posiadania i stosowania standardów ochrony małoletnich znalazł się w każdej umowie dotyczącej wsparcia finansowego dla organizacji (choć pośrednio) pracujących z dziećmi. Caritas, dokonując kontroli przestrzegania umowy przez grantobiorców, będzie szczegółowo kontrolował spełnienie tego wymogu i zakres jego wprowadzenia w życie, w szczególności będzie sprawdzał, czy grantobiorcy przestrzegają przepisów powszechnie obowiązujących dotyczących ochrony danych osobowych dzieci oraz obowiązku sprawdzania pracowników i współpracowników w Rejestrze.

Rozdział VII

Monitoring stosowania Standardów

§ 22

1. Kierownictwo Caritas wyznacza Elżbietę Jackiewicz jako **Osobę odpowiedzialną za Standardy ochrony małoletnich** w ramach organizacji.
2. Kierownictwo Caritas wyznacza kierownika placówki lub osobę pełniącą obowiązki kierownika jako **Osobę odpowiedzialną za Standardy ochrony małoletnich** przebywających na terenie placówki.
3. Osoby wymieniona w pkt. 1 i 2 niniejszego paragrafu są odpowiedzialne za monitorowanie realizacji Standardów, odpowiednio w organizacji oraz prowadzonej przez organizację placówce, a także za reagowanie na sygnały naruszenia Standardów oraz za proponowanie zmian w Polityce.
4. Osoby, o których mowa w pkt. 1 i 2 niniejszego paragrafu, przeprowadzają wśród pracowników Caritas raz na rok ankietę monitorującą poziom realizacji Standardów.
5. W ankiecie **Pracownik** Caritas może proponować zmiany Standardów oraz wskazywać naruszenia Standardów w Caritas.
6. Osoby, o których mowa w pkt. 1 i 2 niniejszego paragrafu, dokonują opracowania wypełnionych przez pracowników i współpracowników ankiet. Sporządzany jest na tej podstawie raport z monitoringu, który następnie przekazywany jest kierownictwu Caritas, a także udostępniany kierownikom podległych placówek.
7. Kierownictwo Caritas wprowadza do Standardów niezbędne zmiany i ogłasza pracownikom oraz współpracownikom nowe brzmienie Standardów.

Rozdział VIII

Przepisy końcowe

§ 23

1. Standardy wchodzi w życie z dniem ich ogłoszenia.
2. Ogłoszenie następuje w sposób dostępny dla każdego **Pracownika** Caritas, w szczególności poprzez wywieszenie w miejscu ogłoszeń dla pracowników i współpracowników lub poprzez przesłanie jej tekstu drogą elektroniczną.
3. Kierownicy placówek podległych Caritas są odpowiedzialni za ogłoszenie Standardów każdemu podległemu im **Pracownikowi**.

CARITAS
ARCHIDIECEZJI WARSZAWSKIEJ
00-322 Warszawa, ul. Krakowskie Przedmieście 62
NIP 521-27-65-135, Reg. 040006840

Zatwierdzenie
Caritas Archidiecezji Warszawskiej
ZASTĘPCA DYREKTORA
K. S. Opaliński
ks. Sławomir Opaliński
01.08.2024r.

Karta interwencji

Dotyczy dziecka _____
imię i nazwisko dziecka

Sposób zgłoszenia: _____

Data przyjęcia zgłoszenia: _____

Osoby uczestniczące:

_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

Zastosowane środki wychowawcze, dyscyplinarne, rekomendacje:

_____

_____

_____

_____

_____

_____

Plan działania (plan pomocy dziecku / środki zaradcze):

_____

_____

_____

_____

_____
podpis sporządzającego

Notatka służbowa

Dotyczy dziecka _____
imię i nazwisko dziecka

W dniu _____ otrzymałam/em następujące informacje / zauważyłam/em następujące objawy, na podstawie których można podejrzewać **Krzywdzenie dziecka**:

Opis sytuacji / zdarzenia:

Podjęte działania:

_____
podpis sporządzającego

Oświadczenie o niekaralności i zobowiązaniu do przestrzegania podstawowych zasad ochrony dzieci

_____

miejsowość i data

Ja, _____ nr PESEL _____
oświadczam, że nie byłam/em skazana/y za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności ani przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego i nie toczy się przeciwko mnie żadne postępowanie karne ani dyscyplinarne w tym zakresie.

Ponadto oświadczam, że zapoznałam/em się z zasadami ochrony dzieci obowiązującymi w Caritas Archidiecezji Warszawskiej i wszystkich prowadzonych przez Caritas AW placówkach i zobowiązuję się do ich przestrzegania.

_____

podpis

